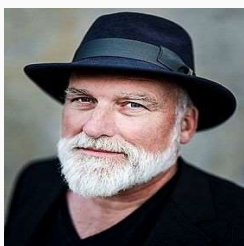

Filmanmeldelse: Der er scener, hvor Austin Butler spiller Elvis bedre end Elvis selv

Austin Butler som Elvis Presley, pressefoto

Jan Eriksen 25.06.2022

ELVIS // ANMELDELSE – Selvom det snart er 45 år siden, **Elvis Presley** døde, har han stadig millioner af fans verden over. I 2020 lå han (boet) ifølge amerikanske Forbes som nr. seks på listen over de rigeste musikere i verden. Så naturligvis er der stillet mange spørgsmål, siden det blev kendt, at filminstruktøren Baz Luhrmann arbejdede på en *biopic* om The King. Og selvfølgelig vil den nye film blive diskuteret i fanfora overalt. POV's Jan Eriksen er begejstret for Austin Butlers portræt af Elvis i filmen.

Ligner han? Synger han som Elvis? Er Elvis portrætteret for sympatisk – eller for usympatisk? Handler det om spasmageren Elvis, verdens største sanger, Elvis, selvdestruktive Elvis, verdens ensomste menneske, Elvis?

Historien om Elvis Aaron Presley handler ikke alene om et af rockhistoriens største og vigtigste ikoner. Elvis er et spejlbillede af USA's historie. Både manden og nationen begyndte ydmygt, de opstod ud af armod, forsømmelse og andres foragt. Begge vågnede til en indre flamme med drøm og nødvendighed som gløden, der antændte bålet.

Begge brugte denne gave til at skabe noget stort uden fortilfælde, noget farligt og uimodståeligt og storslået, som førte til ufattelig magt og rigdom. Senere skulle det for begges vedkommende blive til en forfaldshistorie.

I det store billede følger *Elvis* loyalt historien om den hvide dreng, der voksede op i Tupelo, Mississippi og Memphis, Tennessee, hvor han tog de sortes blues og gospel til sig og samtidig udviklede en på mange måder giftig symbiose med sin mor, Gladys. Vi ser ham bryde igennem, fange pigernes opmærksomhed i en signifikant koncertscene, hvor Luhrmann og Butler effektivt opstrenger den hoftesvingende Elvis' budskab til verdenshistoriens første generation af teenagepiger: S-E-X. (Ordet teenager blev første gang brugt i 1944).

Jeg tvivler på, at det var udtryk for et bevidst oprør mod den notoriske sydstatskonservatisme og racisme, som filmen gerne vil have os til at tro. Men det er filmskaberens ret at fortælle sin historie

Som så mange andre scener i filmen et klassisk Luhrmann tableau, hvor autentisk dokumentarisk islæt, hvor ingen tidstypiske detaljer er overladt til tilfældighederne, viser sig som staffage i en ekspressiv magisk fortælling i filmskaberens vanlige, frenetiske stil.

Pioneren Elvis har hovedrollen

Vi ser stjernen få kærester, blive til verdens første rockstjerne, aftjene værnepligt i Tyskland, miste sit momentum i en tsunami af dårlige film, tage stoffer, blive gift med Priscilla, blive far til Lisa Marie, få comeback, omgive sig med sine rygklappere i The Memphis Mafia, optræde live igen, gå i opløsning. Det sidste går Luhrmann dog ret let henover. Det er pioneren Elvis, der som den første blandede de sortes blues med hvid country, der har hovedrollen.

Det er ikke en 100 pct. historisk korrekt fortælling, men det var der vel næppe mange, der havde forventet. Modsat, hvad f.eks. filmen siger, havde Elvis endnu ikke købt Graceland, da han optrådte ved en famøs koncert i Rosewood i Memphis i juli 1956. Der var her, han udtalte de blandt Elvis-aficionados berømte sætninger: "You know those people in New York are not going to change me none. I'm going to show you what the real Elvis is like tonight."

Han ville vrikke med hofterne og synge sin hvide blues, ikke ydmyges i tv-studierne i New York. Jeg tvivler på, at det var udtryk for et bevidst oprør mod den notoriske sydstatskonservatisme og racisme, som filmen gerne vil have os til at tro. Men det er filmskaberens ret at fortælle sin historie, så den ikke bare matcher virkeligheden, men også filmskaberens egen oeuvre og vision.

Så ja, *Elvis* er umiskendeligt en Baz Luhrmann-film.

Justin Butler som Elvis spiller helt uovertruffent i flere scener, skriver Jan Eriksen. Foto: Warner Bros

Med tanke på Luhrmanns bagkatalog og hypen omkring og trailerne til filmen havde jeg egentlig forventet en lidt mere frit fabulerende og fantaserende film. Der er da truffet nogle overraskende valg som f.eks. at lade *the devil in disguise*, Oberst Tom Parker, være filmens fortæller og sidekick.

Det viser sig at være et godt valg. Ingen tvivl om, at dynamikken mellem manager og guldfugl var en vigtig motor i Elvis' karriere. Det fungerer fint, selvom der er lagt til og fra i kronologien undervejs.

For nogen vil det måske komme som en overraskelse pludselig at høre f.eks. rapperen Nardo Wick og Jack White blande sig i det gamle guld på lydsiden, men igen: Hvem husker ikke kvartetten **Christina Aguilera, Pink, Lil' Kim** og **Mýas** version af "Lady Marmelade" i Luhrmanns *Moulin Rouge*?

[Jeg er især vild med scenerne fra The International Hotel i Las Vegas, hvor Austin/Elvis trykker den af på scenen](#)

Tom Hanks gør, hvad han skal, i sit portræt af den tonedøve hollandskfødte kyniker med et tilsyneladende medfødt talent for at manipulere og tjene for siden at spille pengene op på kasinoet. Efter at have talt med flere mennesker med tilknytning til The King, bl.a. hans bodyguard m.m. Red West, forekommer Hanks' version af obersten mig lidt vel sympatisk.

Det store comeback

I en central scene følges forberedelserne til det store comebackshow i 1968, hvor det lykkedes instruktøren at overtale sangeren til at gøre oprør mod Oberst Parker – med det resultat, at Elvis kort efter pludselig var tilbage som The King of Rock'n'roll. I hvert fald for en stund. Igen flot iscenesat. Det er vist rigtigt, at mordet på Dr. Martin Luther King inspirerede Presley til at få skrevet "If I Can Dream", som han sang i comeback-showet.

Sjældent, om aldrig, så man sydstatsmanden, der var vokset op omgivet af sorte venner, synge så fokuseret og med så meget passion som i det nummer. Jeg får til stadighed gåsehud, når jeg hører Elvis lægge alle sine B-filmstjerne-manerer,

rastløshed og krukkeri til side for at lægge hele sin blodrøde gospel og blues i det fantastiske nummer.

Så da jeg satte mig i biograf sædet, var spørgsmålet først og fremmest: Er den scene med i filmen og i givet fald, hvordan forløses den af Austin Butler? Han gør det fantastisk. Det sker ikke i samtlige scener med Butler i fokus, men i løbet af filmen ser vi ham i glimt troværdigt fange og udtrykke mange af de følelser og drivkræfter, der skabte Kongen.

Under alle omstændigheder er denne film seværdig alene på grund af Austin Butler. Der er scener, hvor han spiller Elvis bedre end ham selv

Begejstringen i mødet med blues og gospel, tvivlen, usikkerheden, kropsligheden, rastløsheden – den evindelige rastløshed, kærligheden, magtesløsheden, taknemmeligheden over for Oberst Parker, der skulle blive den sten, der trak Presley ned i vandet til sidst. Talentet, musikkens kraft i Elvis. Det manglende fokus efterhånden, som Dr. Døds stoffer stjal Elvis og kun lod den sidste smule af hans sjæl – stemmen – blive tilbage. Det sidste meget fornemt spillet i slutscenen.

Jeg er især vild med scenerne fra The International Hotel i Las Vegas, hvor Austin/Elvis trykker den af på scenen, som det kan ses i filmen *Elvis – That's The Way it Is* (1970).

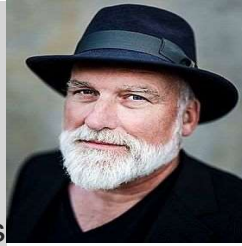
På flere punkter er Elvis en problematisk film. Især virker det tydeligvis som om, Baz Luhrmann har haft svært ved at skære sit sikkert store råmateriale ned til filmens to timer og 39 minutter. Mange vigtige scener er meget korte, hvilket giver en forpustet fortælling. Luhrmann har da også sagt, at der findes en plus fire timer lang version af filmen. Lur mig, om ikke den får premiere på en streamingtjeneste en dag ved lejlighed.

Som antydnet tror jeg også, at samme Luhrmann har lagt et politisk perspektiv ind i filmen, som jeg ikke er helt sikker på, matchede Elvis opfattelse af verden, omend det er en kendsgerning, at han altid stod op for det sorte Amerika.

Dertil kommer, at flere af filmens roller er tyndt besat.

Under alle omstændigheder er denne film seværdig alene på grund af Austin Butler. Der er scener, hvor han spiller Elvis bedre end ham selv.

Vise mænd siger som bekendt, at kun fjolser skynder sig. Så hvis du er et Elvis-fjols, kan jeg kun anbefale dig at skynde dig i biffen.

Austin ButlerBaz LuhrmannElvis PresleyTom Hanks

Jan Eriksen

Jan Eriksen er musik- og podcastredaktør på POV. Han oprindeligt uddannet bibliotekar, men har arbejdet som journalist og redaktør siden midten af 80'erne. Først på det dengang nystartede Gaffa, hvor han var redaktør i 1986-88. Fra 1988